

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Christensen, M.

Krigshunden, dens Anvendelse, Dressur og
Behandling i og udenfor Tjenesten.

Aalborg : P. Hansens Bogtrykkeri, 1893

102 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

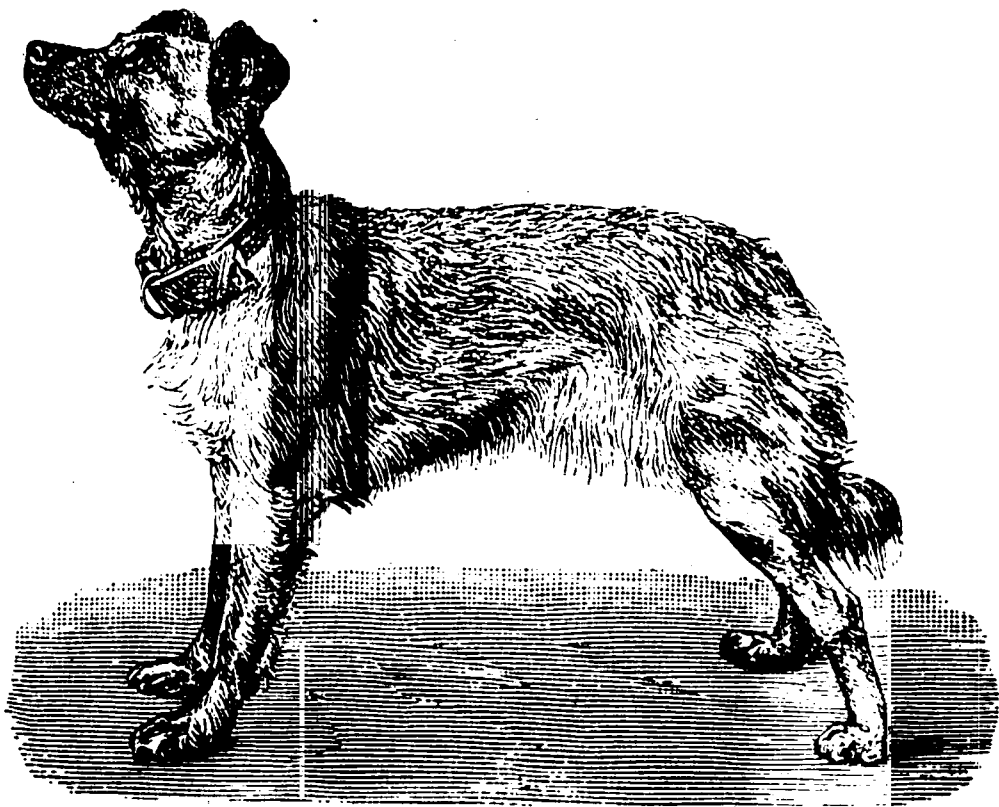
The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

Krigshunden,

dens Anvendelse, Dressur og Behandling
i og udenfor Tjenesten.

Af

M. Christensen,
Capitain, Compagnichef ved 30te Bataillon.

Aalborg.
P. Hansens Bogtrykkeri.
1893.

Indholdsfortegnelse.

	Side.
Forord.....	1.
Indledning.....	5.
I. Krigshundens Anvendelse i Felten.....	11.
II. Dressuren.....	21.
1. Almindelige Bemærkninger.....	21.
2. Dressurretskaber.....	24.
3. Forberedende Dressur.....	28.
4. Krigsdressuren.....	41.
III. Krigshundenes Føring i Marken.....	59.
IV. Antallet af Krigshunde.....	62.
V. Valg af Hunderace til Krigsbrug.....	65.
VI. Krigshundenes Kjøen.....	73.
VII. Krigshundenes Installering og Pasning.....	77.
VIII. Krigshundenes Forplejning.....	84.
IX. Tillæg af Hvalpe.....	88.
X. Den unge Hunds Behandling før Dressuren ..	92.
XI. Hundens Behandling i sanitair Henseende ...	95
Slutningsbemærkning.....	101.

Forord.

De Anviisninger, nærværende lille Skrift giver til Anvendelse, Uddannelse og Behandling af Krigshunde, ere kun Resultater af Forsøg med et Par enkelte Hunde, men disse Forsøg i Forbindelse med et mangeaarigt Kjendskab til Hunde og Hundedressur har gjort det muligt for mig at bringe nogenlunde System i Methoderne ved Krigshundenes Uddannelse. Systemet er jo ifølge Sagens Natur endnu langt fra fuldt færdigt, men jeg antager dog, at de Anviisninger, som jeg allerede nu seer mig i Stand til at give, kunne blive en god Veiledning for de ikke faa af mine Kammerater, der have yttret Lyst til i Praxis at beskjæftige sig med Krigshundespørgsmaalet.

De her fremsatte Brugs- og Uddannelsesmaader ville vel nok være mindre fuldstændige, men efter Alt at dømme er der slaaet ind paa den rigtige Vei, hvorfor Tidspunctet turde være

kommet til at offentliggjøre Resultaterne af de alt gjorte Erfaringer, hvilke sikkert kunne afgive et godt Grundlag for en mere udstrakt Anvendelse af Hunde til den militaire Tjeneste. Det maa være Fremtiden forbeholdt at frembringe bedre litteraire Arbeider om denne sikkert betydningsfulde Sag.

Saavidt mig bekjendt, foreligger der endnu ikke i Litteraturen nogen endog blot tilnærmelsesviis brugelig Anviisning til Dressur og Anvendelse af Krigshunde, hvilket vel nok for en Deel har sin Grund i, at man endnu befinder sig paa Forsøgsstadiet, men det synes dog ogsaa, som om enkelte Stater ville gjøre en Hemmelighed af deres Experimenter med Krigshunde.

En fransk Lieutenant Jupin ved det 32te Infanteriregiment i Tours har vel skrevet 2 Værker om Krigshunde: »Les chiens militaires«, Paris 1887 og »Tactique et chiens de guerre«, Paris 1890, men disse forekomme mig kun lidet lærerige, om de end have Fortjenesten af at have henledet Opmærksomheden paa Krigshundesagen i videre Kredse.

I det førstnævnte Værk gjør Forfatteren Paastand paa en sikkert overdreven Præstations-
evne hos Hundene, medens han kun giver faa

og ikke paa Erfaring støttede Anviisninger til deres Dressur. Indholdet af det sidstnævnte Værk er hovedsagentlig en Opramsning af krigshistoriske Exempler, som han uden videre overlader til Læserne selv at sætte i Forbindelse med Anvendelsen af Krigshunde.

Sluttelig skal jeg bemærke, at jeg har anført Adskilligt, som vil være de mere Kyndige paa Hundevæsenets Omraade velbekjendt, hvilket jeg har anseet for nødvendigt, naar de mindre Kyndige skulle have tilstrækkelig Veiledning i min nedenstaaende korte og — som jeg haaber — letfattelige Anviisning.

Aalborg, i April 1893.

Forfatteren.

Indledning.

Under den Kappestrid, som nu finder Sted imellem næsten alle civiliserede Stater med Hensyn til Opfindelsen af forbedrede Krigsmidler, er Tanken flere Steder — og sikkert ikke med Urette — falden paa at benytte Hunde til Assistance ved Sikkrings- og Efterretningstjenesten, der ubestrideligt spiller en meget vigtig Rolle i Krigsførelsen, men trækker betydelige Vexler paa Mandskabets Kræfter, naar den skal udføres solidt.

Hunden er et klogt, vagtsomt og lærvilligt Dyr, der ved fornuftig Behandling og passende Dressur let kan vænnes til at yde Mennesket mange forskellige Tjenester, naar den rette Forstaaelse mellem Herre og Hund først er tilvejebragt.

Hunden er ikke alene Mennesket langt overlegen i Henseende til Skarpheden af de for os bekjendte Sandser; men den har efter min og mange flere Jagttageres Erfaring upaatvivleligt en eller flere Sandser, som Mennesket fattes. Hvis

Hunden ikke havde andre Sandser, end de for Mennesket bekjendte, vilde det nemlig i mange Tilfælde blive aldeles uforklarligt, hvorledes den har kunnet forud avertere sin Herre eller sine Venner om en dem truende Fare, og for Hundenes Bedrifter i saa Henseende har man mange uforkastelige Beviser.

Paa Grund af disse Hundenes Sandser eller — om man hellere vil — Instincter, vil det sikkert ikke alene være unødvendigt, men ogsaa uhensigtsmæssigt at øve Hunden mod fremmede Nationers Uniformer, saaledes som Lieutenant Jupin i sit Værk (*«les chiens militaires»*) foreslaaer.

Det forekommer mig forøvrigt, at Lieutenanten et andet Sted i samme Værk grundigt modbeviser en saadan Øvelses Nødvendighed. Ved Omtalen af Toldbetjentenes og Smuglernes Hunde ved den fransk-belgiske Grændse fremhæver han selv udtrykkeligt Hundenes sikre Instinct til at avisere og undgaae Modpartiet. Jeg har ogsaa senere ad anden Vei bragt i Erfaring, at Lieutenant Jupin har forandret sine Anskuelser om dette Punkt af Hundedressuren og har ladet de mod fjendtlige Uniformer øvede Hunde dræbe.

Det er for Resten en meget almindelig Antagelse blandt Folk, der ikke have noget nærmere Kjendskab til Hunde, at det

denne Antagelse; Hundens Tjeneste paa Vagtposter i Mørke, Taage og i couperet Terrain vilde ellers være af temmelig ringe Værd.

Jeg kunde anføre mange Exempler paa, at Hunden ikke udelukkende kjender Modpartiet eller det Mistænkelige paa Klædedragten; men jeg skal indskrænke mig til at anføre et Par enkelte:

Ved en Præsentation af Bataillonens Uddannelsescompagni havde jeg Recrutbataillon til Modstander. En af mig udsendt Officerspatrouille havde en Krigshund med. Da Patrouillen stødte paa Fjenden, sendte den Hunden tilbage med Melding, hvorefter den trak sig et Stykke ud til Siden af Landeveien og indtog en skjult og dækket Stilling. Efter at have modtaget Depechen sendte jeg Hunden Retour. Den foer nu frem ad Landeveien, forbi Patrouillens Stilling; men da den opdagede Modpartiets Blænkere, standsede den pludseligt i nogle Hundrede Alens Afstand, betænkte sig et Par Secunder, gjorde dernæst kort omkring og fandt i en Haandevending vor egen Patrouille.

At Hunden i det her anførte Tilfælde skulde have faaet Betænkeligheder ved Synet af de hvide Huebaand, der, foruden Tallene, var den eneste Forskjel i Paaklædningen, er ikke sandsynligt, da den hyppigt havde seet dem anlagte af eget Parti; den har der

paagjældende Blænkere vare Modstandere, som den burde vare sig for.

Det er gjentagne Gange hændt, at vi (Compagniofficererne) i Hviletiden under Felttjenesteøvelserne have ligget paa Affaldet af en større Bakke med Hundene imellem os, og at da civile Personer, der kom op ad Bakkens modsatte Side, ere blevne aviserede længe før vi og Hundene have kunnet see dem.

I dette Tilfælde har Hundenes Syn altsaa ingen Rolle kunnet spille, og det er næsten utroligt, at Hørelsen har kunnet gjøre Udslaget, da dette skulde synes forhindret ved Larmen fra Compagniet, der holdt Hviil i ganske kort Afstand fra os. Om det er ved Hjælp af Lugtesandsen, at Hundene have kunnet opdage de civile Personer saa langt borte og paa den modsatte Side af Bakken, skal jeg lade henstaa uafgjort, da der neppe kan føres noget positivt Beviis for eller imod denne Antagelse, men som ovenfor anført, har jeg Grund til at antage, at Hunden har nogle for os ukjendte Sandser eller Instincter, der sætte den i Stand til at opdage Uvedkommende under mange Forhold, hvor den ikke kan betjene sig af de for os bekjendte Sandser, selv om disse end hos den ere særdeles skarpe.

Hvorledes det nu end forholder sig med Hundenes Evner til paa længere Af

naturlige Anlæg ere kun Raastoffer, der skulle behandles paa hensigtssvarende Maade for at kunne give det tilsigtede Udbytte. Gode Soldater og gode Krigshunde lade sig ikke improvisere.

En daarligt dresseret Hund vil som Regel ikke alene være unyttig; men den kan ogsaa i mange Tilfælde volde stor Skade ved at vise sig upaalidelig, naar man stoler paa den, marodere, naar man har Brug for den, eller ved en eller anden Kjøterstreg forraade En, naar man vil holde sin Tilstedeværelse hemmelig. Troppeafdelingerne maae have rigelig Erstatning for den Uleilighed de have ved at medføre og passe Krigshundene, i de af disse ydede Tjenester. Et unyttigt Individ bør strax casseres, hvis Tid og Omstændigheder ikke tillade en Omdressering.

Tydskerne have følgende Waidspruch om den daarligt dresserede Jagthund: »Der Jäger ohne Hund ist nur ein halber Jäger, der Jäger mit dem schlechten Hund, gar kein Jäger.« Moralen deraf kan man godt anvende paa den daarligt dresserede Krigshund: *Man maa hellere undvære en Hund, end have en, der er slet dresseret.*

I.

Krigshundenes Anvendelse i Felten.

Hunde ere vel allerede i Oldtiden blevne systematisk uddannede og anvendte til Krigstjeneste, men deels bleve de anvendte paa saadanne Maader og under saadanne Forhold, at Beretningerne derom ingen Interesse kunne have for Nutiden med dens forandrede tekniske og deraf følgende tactiske Forhold, deels savner man udførlige Beretninger om Dressuren og Anvendelsen af de Hunde, der brugtes til Sikkrings- og Efterretningstjenesten.

Hundenes senere Anvendelse mod vilde eller halvt vilde Folkestammer har ikke synderlig anden Interesse for os, end at man deraf kan see, med hvor stor Sikkerhed, de have kunnet hitte Rede i Flygtningernes Spor uden at lade sig vildlede af Forfølgernes.

Lidt mere interessant er det at lægge Mærke til Hundenes Optræden i europæiske Hære i den nyere Tids Krige; men disse Hundes Forekomst har været saa tilfældig og spredt, og deres Ud-

dannelse saa lidet systematisk, at man ikke deraf kan uddrage nogen Lære med Hensyn til *Fremtids-Krigshundens* Dressur og Anvendelse. Det skorter ikke paa Fortællinger om saadanne udressede Hundes Bedrifter, Fortællinger, der vel nok undertiden ere noget stærkt farvede, men dog i det Væsentlige ikke utrolige for den, der har et nøiere Kjendskab til Hundenes Character og Intelligents. Det ligger i Hundens Natur, at den vil forsvare den eller dem, som den engang har sluttet sig til, og den har en mærkelig Evne til at opdage de Farer, der true dens Venner, ligesom den kan vise stor Opfindsomhed i Henseende til at advare disse om saadanne.

Naar man nu tager Spørgsmaalet op om Hundens Anvendelse til Krigsbrug med Hensyn tagen til Nutidens Krigsførelse, vil man altsaa komme til at begynde paa næsten bar Bund, hvilket er en yderligere Opfordring til at overveie hensigtsmæssige Maal og Midler til Sagens Fremme, for at den fra Begyndelsen af kan komme ind i et rigtigt Spor. Paa den ene Side maa man forlange, at Hundene skulle kunne udføre Tjenesteforretninger, hvis Betydning fuldt ud svarer til den finantsielle Bekostning og den anvendte Uleilighed ved deres Uddannelse og Underhold. Paa den anden Side maa man vogte sig for at optage for mange Opgaver paa Programmet, da dette vil føre til Fuskeri paa alle Omraader. Jeg skal i Henhold til disse

til Hundenes Anvendelse og Dressur til Udførelsen af andre Tjenesteforretninger end saadanne, som jeg har practisk Erfaring for at de kunne udføre paa en tilfredsstillende Maade, og som jeg ogsaa foreløbigt maa ansee for de nødvendigste.

Ved Tanken om Anvendelse af Hunde til Krigsbrug, vil der uvilkaarligt fremkomme 2 Hovedspørgsmaal, nemlig:

1. **Hvilke Opgaver kan man vente, at Krigshundene skulle kunne løse i Felten efter det Kjendskab, man har til Hundenes fysiske og aandelige Evner? og**
2. **Hvorledes skal man uddanne Hundene til at kunne løse disse Opgaver?**

Det er disse to Spørgsmaal, jeg nu skal forsøge at besvare, det første i dette og det andet i et følgende Afsnit.

Med Hensyn til det første Spørgsmaal skal jeg indskrænke mig til at stille 3 Hovedfordringer til Krigshundens Virksomhed, nemlig:

a. Krigshunden maa roligt kunne opholde sig ved en Post og ved en dæmpet Knurren avertere denne om Uvedkommendes Nærmelse.

Har man i saadanne Tilfælde et tilstrækkeligt stort Antal Hunde, der opfylde de i dette Punct nævnte Fordringer, ville Posterne altid blive averterede saa betids, at Spioneringen kan forhindres, idet Hundene efter min Erfaring som Regel ville avisere Fjenden i en Afstand af 400 à 500 Alen (ikke sjeldent længere), og man vil derved faae Tid til at undersøge Forholdene og træffe de fornødne Forholdsregler.

Ved Forposttjenesten foran en beleiret Fæstning vil det være af særlig Vigtighed for Forsvareren at være forsynet med et større Antal i denne Retning vel uddannede Krigshunde, da Beleireren sikkert ikke vil lade noget Middel uforsøgt til at recognosere Fæstningen paa nært Hold.

Paa Grund af de moderne Fæstningers store Udstrækning, maa der anvendes en forholdsvis stor Deel af Besætningen til Forposttjeneste, hvis man nogenlunde skal være i Stand til at forhindre Recognosering fra Fjendens Side, hvorefter følger, at denne Tjeneste i Længden ikke vil blive lidet opslidende for Besætningen. Kan man nu forsyne Forpostafdelingerne med gode Krigshunde, vil man sikkert opnaae den dobbelte Fordeel, at kunne reducere Antallet af Posterne, som have den meest anstrengende Tjeneste, og at skaane de bag

ningens Kampdygtighed, hvilket ubestrideligt er af en overveiende Betydning ved ethvert Fæstningsforsvar.

Ved Forposttjeneste under hvilkesomhelst Forhold vil det være meget fordeelagtigt at kunne medgive Posterne nogle til Vedettjenesten uddannede Hunde, vel at mærke, naar man paa Forhaand har bibragt de to- og firbenede Kammerater de nødvendige Forudsætninger for, at de kunne have indbyrdes Forstaaelse og gjensidigt nære Tillid til hverandre. Naar disse Betingelser ere opfyldte, kan man nogenlunde stole paa, at Posterne varetage deres Pligter med Sindsro, hvilket kan faae stor Betydning under vanskelige Forhold.

Man har af Krigshistorien mange Exempler paa, at det ikke alene er overanstrengte og udvaagede Soldater, der kunne have Hallucinationer; men selv Folk i normal Tilstand have, naar de i en mørk Nat eller i tæt Taage have staaet overfor Fjenden, i Buske, Træer, Creaturer og Lignende ofte kunnet see livagtige Fjender. Saa-danne Syner afføde let urigtige Meldinger, der kunne foranledige blind Alarm med skjæbnesvangre Følger. (Ex.: Nybro i Skanderborg-Stillingen den 11te Marts 1864.)

Paa særligt udsatte Poster kan selv den Koldblodigste komme til at handle overilet ved pludseligt at modtage en Meld

Tid til at sætte sig saaledes ind i Situationen, at de kunne overveie, forinden de handle.

Jeg skal her bemærke, at Hunden i Henseende til Vagtsomhed har den gode Egenskab, at dens Aarvaagenhed ikke nær saa let som Menneskets svækkes ved Sult og udstaaede Strabadser. Dens Søvn er saa let, at den tilsyneladende sovende kan varetage sine Vagtsomhedspligter, om end i noget ringere Grad.

b. Krigshunden maa være sikker i at kunne overbringe en i et Gjemme paa Halsbaandet nedlagt Depeche under følgende Forhold:

1. Den maa ved at angives Retningen kunne sendes til en hvilkensomhelst Afdeling af egne Tropper, der er saa nær, at den kort efter Afsendelsen kan faa Øie paa denne.
2. Den maa kunne sendes fra et langt udgaaende Commando tilbage til den Afdeling, fra hvilken den er udsendt, og saa derfra Retour til Commandoet, saaledes, at man kan faae en continuerlig Depecheforbindelse i Stand mellem Afdelingen og Commandoet. Selv om Commandoet er under Bevægelse, maa Hunden dog kunne finde det igjen, hvis det da ikke har flyttet sig et altfor langt Stykke ud til Siden af Depechelinien siden dens sidste Bortsendelse derfra.

4. Den maa uden Veiledning af Relaisposter kunne udføre Staffettjeneste paa store Afstande, naar den i Forveien er traineret paa vedkommende Route.
5. Endelig maa den under Marchesikkringen kunne vedligeholde Depecheforbindelse imellem de paa Hovedrouten marcherende Afdelinger og de fra disse udsendte Flankecommandoer uagtet den successive Fremrykning.

Fordelen ved Hundens paalidelige Udførelse af den i disse Puncter omtalte Tjeneste er umiddelbart indlysende: den kan i næsten alt Terrain komme frem i lige Linie, og dens Hurtighed og Lidenhed vil beskytte den mod at blive skudt ned.

c. Krigshunden maa kunne sendes med en Patrouille og sikre denne ved at avisere alle Uvedkommendes Nærmelse samt vænnes til paa Opfordring at afsøge saadanne Terraingjenstande, som det er farligt for Soldaten at nærme sig eller vanskelige for ham at afsøge. Endvidere skal den benytte sin sikre Orienteringssands saaledes, at den kan bruges som Veiviser for Patrouillen under dennes Tilbagegang.

Under Sikkringstjenesten overfor Fjenden, vil Patrouilleringen saavel om Dagen som om Natten komme til at spille en bet

alene ei kan udføre sin Plan, men ogsaa selv udsætte sig for stor Fare.

I »den lille Krig«, hvor Overraskelsen som Regel er en Betingelse for at et hvilket som helst af de derhen hørende Foretagender skal kunne lykkes, og hvor de opererende Styrker idelig saa at sige flyve fra Sted til Sted, vil det aabenbart være en stor Fordeel at være forsynet med et tilstrækkeligt Antal Hunde, der ere dresserede til at udføre de i dette Punct omtalte Tjenester.

Under Marchesikringen vil man kunne soulagere Blænkerne betydeligt under deres vigtige og anstrengende Tjeneste ved at medgive dem gode Krigshunde, og man vil desuden derved opnaae at faae Afsøgningen af Terrainet mere paalideligt udført især om Natten.

Hvis man er nogenlunde vel forsynet med Krigshunde, kan man uden Skade godt ødsle med dem til Blænkertjenesten, da det ifølge Hundens Natur vil være den en langt større Fornøielse at streife rundt i Terrainet med Blænkerne end at traske henad en Landevei med en sluttet Afdeling. Ved Hovedstyrken vil der jo som Regel kun være Brug for et mindre Antal til Staffettjeneste og Lignende.

II.

Dressuren.

I. Almindelige Bemærkninger.

Med Hensyn til Hundedressur i Almindelighed skal jeg bemærke, at de Methoder, som Hovedmassen af Nutidens Dresseurer anvende, staae langt over dem, der almindeligst anvendtes for en Menneskealder siden, og det ikke alene i Henseende til Humanitet, men ogsaa i Henseende til Soliditet. Vel kunde Fortidens barbariske Prygle- og Sultemethoder tit skabe tilsyneladende gode Hunde, men de vare det egentlig kun saalænge de vare indenfor Pidskens Omraade, udenfor dette vare de altid mere eller mindre upaalidelige. De udførte deres Tjeneste mere af Frygt end af Lyst og Pligtfølelse, og naar en saadan stakkels forbanket Hund saa senere under Brugen blev straffet, gjorde dette kun ringe Virkning, da den betragtede det som noget, der hørte til, enten den syndede eller ei.

Jeg kommer uvilkaarligt til at sammenligne de saaledes dresserede Hunde med Frederik den

for lang, kan blive saa overanstrengt, at den kan faae Tilbøielighed til at udføre sin Staffettjeneste i en for langsom Gangart. Jeg vil ansee $\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$ Time for at være passende i den første Dressurperiode, man kan saa lidt efter lidt trainere den. Naar Hunden først er vel indøvet og godt traineret, skal man ikke tage det saa nøie, om den en enkelt Gang bliver lidt overanstrengt under Øvelserne, da den hurtigt vil restitueres. Man vil selvfølgelig af Humanitetshensyn og i egen velforstaaede Interesse vide ikke at overanstrenge en Hund i den Grad, at den deraf kan tage varig Skade. Der maa til Hunden ligesom til Hesten tages de nødvendige Hensyn for at bevare dens Tjenestedygtighed.

2. Dressurretskaber.

Man anskaffer sig et ca. 3 Centimeter bredt *Halsbaand* af tykt og stærkt Læder, med Messingring og Spænde. Paa dette Halsbaand anbringes en Plade, hvori Hundens Navn er indgraveret og vedkommende Afdelings og Underafdelings Nummere indstemplede.

En lille Voxdugs Taske, hvis overfaldende Klap knappes paa en paa Bagsiden anbragt Knap, kan ved Hjælp af 2 paa Bagsiden anbragte Øske-ner indsky

Af *Dresseerliner* maa man have nogle Stykker af forskjellig Længde. Disse kunne passende laves af samme Materiale som Knudehalsbaandet. Hovedsagen er, at de ere holdbare. Anbringelsen i Halsbaandet lettes ved, at Linen i den ene Ende forsynes med en solid Carabinhage, der dog ikke maa være for klodset.

3. Forberedende Dressur.

Det er nødvendigt, at man strax tager fat paa at gjøre Hunden saa velopdragen, at man kan være tjent med at have den i en Stue.

Selv om man faaer en saa stor Hundebestand, at man bliver nødt til at anbringe en Deel af den i Hundehuse, maa Dresseuren dog efterhaanden tage hver enkelt Hund hjem til sig for at vænne den til at vise god Opførsel i Stuen.

Dresseuren maa ikke slaae sig til Taals med at Hunden kan udføre sin Tjeneste i Marken; men han maa tillige sørge for, at den faaer en saadan social Dannelse, at den ikke udenfor Tjenesten skal vise sig som Kjøter.

Ved at Hunden omgaaes Mennesker, der holde den til Lydighed og rette paa den, vil den vinde baade i Henseende til Intelligents og Hengivenhed for dens Overordnede.

er tilstede medens Hunden opholder sig i Stuen, og man giver nøie Agt paa den, navnlig et Par Timer efter at den har indtaget sit Maaltid.

Saasnart den gjør Mine til at gjøre ureent, springer man hen og lukker Døren op, idet man ivrigt og skarpt kalder den ved Navn. Naar man har faaet den udenfor, kan det hændes, at den paa Grund af Forstyrrelsen ikke strax vil forrette sin Nødtørft, og man maa da give den lidt god Tid til at bevæge sig i fri Luft.

Næste Gang, Hunden gjør Mine til at forrette i Stuen, skammer man den ivrigt ud medens den jages udenfor. Prygl anvendes først, naar denne Fremgangsmaade ikke efter nogle faa Gjentagelser fører til det forønskede Resultat.

Iagttager man disse simple Regler, vil Hunden snart faae saa stor Modbydelighed for at gjøre ureent i Stuen, at den gjør det meest Mulige for at holde sig. Indtil den har faaet de fornødne Lectioner i Reenlighed, maa man sørge for, at den kun i kortere Tid er alene i Stuen, og at den i saa Tilfælde kort i Forveien har havt Leilighed til at besørge sine Fornødenheder.

At vænne Hunden af med at »

